

РЕШЕНИЕ

№ 6283

гр. София, 25.10.2023 г.

В ИМЕТО НА НАРОДА

АДМИНИСТРАТИВЕН СЪД - СОФИЯ-ГРАД, Трето отделение 78 състав,
в публично заседание на 28.09.2023 г. в следния състав:

СЪДИЯ: Пенка Велинова

при участието на секретаря Александра Вълкова, като разгледа дело номер **608** по описа за **2023** година докладвано от съдията, и за да се произнесе взе предвид следното:

Производството е по реда на чл. 145 от АПК, вр. чл. 22, ал.5 от Закона за енергетиката.

Подадена е жалба от "ЕВН България електроснабдяване" ЕАД и „Електроразпределение Юг“ ЕАД срещу решение Ж-699 от 7 декември 2022 година на Комисията за енергийно и водно регулиране /КЕВР/, с което на дружествата са дадени задължителни указания: 1. в 7-дневен срок от получаване на решението да се удовлетвори искането на Д. М. Н. за промяна на използваната електрическа енергия от енергия за небитови нужди на енергия за битови нужди за обект с ИТН 4175471 на адрес [населено място],[жк]блок 292, етаж 1, офис 3 и 2. в 7-дневен срок след изпълнение на първото указание да уведомят комисията за предприетите действия.

В жалбата се излагат следните съображения: Решението било постановено извън рамките на материалната компетентност на административния орган. Административният акт бил незаконосъобразен, предвид изложените от комисията мотиви, че е ирелевантно предназначението на обекта за който се доставя енергия - битов или небитов. Тези мотиви противоречали на разпоредбата на чл. 10, т. 1 от общата условия на EVN. Обектът, за който се доставила енергия в случая бил не бил битов клиент, а съгласно чл. 97, ал. 1, точка 4 от Закона за енергетиката, считано от първи октомври 2020 година сделки с регулирани цени се осъществявали единствено между крайните снабдители и битови клиенти, като небитовите били изключени от обхвата на регулацията. В случая, клиентът избрал доставчик на свободния пазар на електроенергия EVN и на 30 май 2021 година сключил индивидуален договор към

общите условия на EVN за продажба на електрическа енергия, според който е започнал да купува електрическа енергия от свободния пазар. Недопустимо било КЕВР да се намества в гражданските правоотношения между страните. Касаело се за дейност извън правораздавателните правомощия на административния орган, който неоснователно се намесвал или контролирал възникнали между страните граждански правоотношения, подведомствени на гражданските съдилища. В случая се касаело за небитов клиент, за помещение, което представлявало офис. С решението на КЕВР се допускало, обект който не се ползва по предназначение да бъде захранван с електроенергия, въпреки забраната на закона. Твърди се и процесуално нарушение доколкото КЕВР не бил събрал всички необходими и относими доказателства и не е указал, нито задължил страните да ги представят. Иска се отмяна на решението и се претендират разноски.

В съдебно заседание дружествата не изпращат представител. Представили са писмено становище. Претендират разноски.

Представителят на КЕВР иска жалбата да бъде отхвърлена, като неоснователна и недоказана. Изразява се становище, че административният орган се е произнесъл в рамките на своите законови правомощия. Заявява се, че КЕВР не се е намесвала в гражданско правни правоотношения, а се произнесла в рамките на своите законови правомощия. Прави се искане за потвърждаване на административния акт и за присъждане на юрисконсултков възнаграждение в минимален размер.

Заинтересованата страна - Д. М. Н., редовно призован, не се е явил в съдебно заседание и не е изрази становище.

Софийска градска прокуратура не е встъпила в процеса.

Съдът обсъди възраженията на страните и доказателствата по делото и намери за установено следното: фактите във връзка с издаване на административния акт не са спорни между страните и се установяват безспорно от представените по делото писмени доказателства, а именно: в Комисията за енергийно и водно регулиране е постъпила жалба номер Е-11Д-00-1033 от пети октомври 2022 година от Д. М. Н./л. 82/. Според нея, Н. е собственик на обект в [населено място],[жк], блок 292, етаж 1, апартамент 3. Подал до Е. молба за промяна на предназначението на потребената електрическа енергия в имота от небитов на битов потребител, на която е получил писмен отказ. Направил искане комисията да задължи дружеството да извърши промяната на фактурираната и потребена електрическа енергия за горепосочения имот по цени за битов потребител на регулирания пазар.

Назначена е проверка и до дружествата-жалбоподатели е препратена молбата с искане за представяне на преписката и становище с писмо Е-11Д-00-1073 от 10 октомври 2022 година/л. 81/.

С писмо Е-11Д-00-1033 от 2 ноември 2022 година „Е. България“ е представило становище, според което жалбата се отнася до офис на посочения адрес и предлагат жалбата да се остави без уважение и да се прекрати преписката/л. 67/. Представят и документите от преписката – заявление за смяна на клиент за обект на свободния пазар от 26.07.2018г./л. 68-70/, декларация за започване на продажба на електрическа енергия при връщане от свободен пазар при краен снабдител/л. 71-73/, декларация за достъп до електроразпределителната мрежа на „Електроразпределение Юг“ ЕАД/л. 74-75/, нотариален акт за имота/л. 75-76/, молба от Н. до Е. № 70479/20.09.2022г. /л. 77/, констативен протокол от [община] 020529/24 юли 2018г. и удостоверение за постоянен адрес на Н./л. 79-гръб/. Документите удостоверяват, че според

нотариалният акт за собственост на обекта, той представлява офис, а според констативния протокол на [община] – е преустроен като жилище. Удостоверението за постоянен адрес установява, че Н. е регистриран с постоянен адрес в обекта, предмет на спора.

Във връзка с проверката е изготвен доклад на дирекция „Електроенергетика и Топлоенергетика“, подписан от директора, началник отдел и главен експерт. С него се констатират установените факти: На 20 септември 2022 година Н. подал до КЕВР възражение за промяна на тарифите на обект с итн 4175471, на което му изпратили отговор от 28 септември 2002 година, с който го уведомили, че поставените от него въпроси са от компетентността на „EVN България електроснабдяване ЕАД, от което ще получи отговор. С писмо от втори ноември 2022 година „EVN България електроснабдяване“ ЕАД предоставил на комисията становище, според което обектът за който се отнася жалбата, представлявал офис, тоест не бил битов обект въз основа на представените от него документи, поради което бил тарифиран по цени за небитови клиенти. До момента от Н. имали подадена една жалба, на която му изпратили отговор за действията, които следва да предприеме за да промени начина на таксуване. Такива документи до момента на отговора не били постъпили, както и доказателства за промяна на статута на обекта. От представените документи в дружеството се установило, че обектът има стопанско предназначение и не можел да бъде тарифиран по цени за битови клиенти. Според точка 41 от допълнителните разпоредби на ЗУТ, промяната на предназначението на обект или на част от него било промяна на един начините на ползване в друг, съгласно съответстващите им кодове, представляващи основание кадастрални данни и определени, съгласно Закона за кадастъра и имотния регистър и нормативните актове за неговото прилагане, като за това била предвидена подробна процедура. Към момента не били представени документи Н. да е изпълнил тази процедура. Отделно функционалното предназначение на сградата, в която се намирал обектът на Н., бил офис сграда, тоест - също обект с небитово предназначение.

В доклада се прави анализ на действащото законодателство и предлага решение, с което да се задължи дружеството, в 7-дневен срок от получаване на решението, да удовлетвори искането на Д. М. Н. за промяна на използваната електрическа енергия от такава за небитови нужди, на енергия за битови нужди за обекта, както и в същия срок след изпълнението да се уведоми комисията за предприетите действия.

На 07 декември 2022г. е проведено заседание на комисията, на което е обсъден доклада. Изцяло е възприета фактическата и правната обосновка в него и с три гласа за, от които два – на членове на комисията със стаж в енергетиката, е постановено обжалваното решение, с което се дават задължителни указания на КЕВР, съответни на направеното предложение в доклада.

За да постанови обжалваното решение административният орган е възприел изцяло правните доводи в доклада, а именно: съгласно точка 2а на параграф 1 на Допълнителните разпоредби на Закона за енергетиката, битовият клиент се определял като клиент, който купува електрическа енергия за собствени битови нужди. Съгласно точка 33а, небитовият клиент бил този, който купува енергия за небитови нужди. Това разделение съответствало на дефинитивните норми на директива 2009/72/ЕО на европейския парламент от 13 юли 2009 година, относно общите правила за вътрешния пазар на електроенергия и за отмяна на директива 2003/54/ЕО, а именно на чл. 2, т.10 , съгласно която битов клиент означавало клиент, купуващ електроенергия за

собствени битова консумация, като се изключвали търговски или професионални дейности, а съгласно чл. 2, т. 11 небитов клиент означавало физическо или юридическо лице, купуващо електроенергия, която не е за негови собствени битови нужди и включвало производители и клиенти на едро. Според общите условия на договорите за продажба на електрическа енергия на „ЕВН България електроснабдяване“ ЕАД, одобрени с решение номер ОУ-013 от 10 май 2008 година на Държавната комисия за енергийно и водно регулиране - чл. 1, точка 4 от общите условия, понятието потребител на електрическа енергия за битови нужди било физическо лице, собственик или ползвател на имот, присъединен към електроразпределителната мрежа на дружеството, съгласно действащото законодателство, което ползвало електрическа енергия за домакинството си, а потребител на енергия за стопански нужди - физическо или юридическо лице, както и лице на издръжка на държавния или общинския бюджет, който купувал електрическа енергия за стопански и/или обществени нужди за обект присъединен към електроразпределителната мрежа на дружеството. Според чл. 6, ал. 1 от общите условия на EVN, електрическата енергия можело да се използва от клиента за битови или за стопански нужди, а съгласно ал. 4 клиентът бил длъжен незабавно и писмено да уведоми дружеството в случаите, когато на територията на един обект се наложи промяна на предназначението на цялата или на част от използваната електрическа енергия от стопанска на битова или обратно. В чл. 10, т. 1 от общите условия било записано, че клиентът има право да използва електрическата енергия според предназначението на обекта - битов или стопански. Съгласно чл. 11, т. 3 от същите, клиентът се задължавал да уведоми писмено електроснабдителното дружество в 30-дневен срок за всяка промяна, свързана с подадените от него лични данни, адрес на регистрация, данни на фирмата, промени в собствеността, промени в обекта. Анализът на тези разпоредби обосновавал извода, че критерият за разделение между битов и небитов клиент е на плоскостта на различните нужди, които те ще задоволяват със закупената енергия, а не на плоскостта на предназначението на обектите, в които ще употребяват, което се потвърждавало от съдебната практика. Закона за енергетиката разделял двата вида клиенти също на плоскостта на различните нужди, които ще задоволяват с електрическата енергия, а не на плоскостта на предназначението на обектите, което било заложено и в общите условия на дружеството. Клиентите имали право да ползват енергията за битови или за стопански нужди и да предприемат действия по промяна на предназначението на цялата или част от използваната енергия. С Преходните и заключителните разпоредби на Закона за изменение на допълнение на Закона за енергетиката от 26.06.2020 година, била въведена разпоредбата на параграф 15, ал. 1, съгласно която в 30-дневен срок от влизане в сила на този закон крайните снабдители изпращат уведомление до всеки небитов клиент за прекратяване снабдяването на електрическа енергия от 01 октомври 2020 година на обекти, присъединени към електроразпределителната мрежа на ниво ниско напрежение. Разпоредбата на ал. втора конкретизирала, че до 30 септември 2020 година, включително, за клиент по алинея 1, ако не е сключен договор с търговец на електрическа енергия по свободно договаряни цени, доставката на електрическа енергия се извършвала от досегашния му доставчик в качеството на титуляр на лицензия по чл. 39, ал. 1, точка 5. С ал. 3 на параграф 15 се уточнявало, че доставчикът по алинея 2, сключвал типов договор с клиентите, които до 30-ти септември 2020 година, включително, не са сключили договор с търговец на

електрическа енергия. Типовият договор бил със срок от първи октомври 2020 до 30 юли 2021 година и до сключването му доставчикът осигурявал доставката на електрическа енергия, при условие че клиентът своевременно заплаща всички дължими суми във връзка с нея. Тези разпоредби не съдържали ограничения относно промяната на нуждите, за които се ползвала електрическата енергия в даден обект и не противоречали на заложените в Закона за енергетиката критерии за разделение между битов и небитов клиент. В конкретния случай, с подадената на 20 септември 2022 година молба жалбоподателят декларирал, че обектът се ползва за жилищни нужди и можело да се приеме, че съгласно чл. 11, т.3 от общите условия е уведомил електроснабдителното и електроразпределителното дружество за промяната в ползването на обекта, поради което следвало да се приеме, че той има статут на битов клиент по отношение на ползваната електрическа енергия.

С тези мотиви и на основание чл. 22, ал. 1, ал. 5 и ал. 7 от Закона за енергетиката, във връзка чл. 147, ал. 2 от наредба № 3, с решението са дадени задължителни указания на дружествата: 1. в 7-дневен срок от получаване на решението да удовлетвори искането на Д. М. Н. за промяна на използваната електрическа енергия от небитови нужди на битови нужди за обекта с итн 4175471 на адрес [населено място],[жк]блок 292, етаж 1, офис 3 и 2. в 7-дневен срок след изпълнение на първото указание да уведомят комисията за предприетите действия.

При тези фактически установявания, съдът намира от правна страна следното:

Не е спорно, че жалбата е допустима – като подадена от надлежна страна в срока по чл. 149, ал. 1 АПК и срещу индивидуален административен акт, който подлежи на контрол за законосъобразност.

Разгледана по същество е НЕОСНОВАТЕЛНА по следните съображения: Оспореното решение е издадено от компетентен орган, на когото са възложени функции по регулиране на дейностите в енергетиката, във водоснабдяването и канализацията – чл. 10 ЗЕ, в рамките на законовите му правомощия, регламентирани в чл. 22, ал. 1, т. 1 и т. 2 от ЗЕ и чл. 142, ал. 1, т. 1 от Наредба № 3, да се произнася по жалби на клиенти по отношение на доставчици на енергия и на ползватели на мрежи и съоръжения срещу оператори на преносни и разпределителни мрежи.

Същото е постановено в предвидената форма, като при провеждане на административното производство не са допуснати съществени процесуални нарушения, поради което оспорваният акт не страда от пороци, водещи до неговата нищожност.

Съгласно чл. 147, ал. 2 Наредба № 3, когато в резултат на проверката и събраните в хода на административното производство доказателства комисията установи, че жалбата е основателна, тя с решението си дава задължителни указания и определя подходящ срок за изпълнението им. Съгласно чл. 22, ал. 7 ЗЕ, редът за подаване на жалбите, тяхното разглеждане и процедурата за доброволно уреждане на спорове се уреждат в наредбата по чл. 60, а именно Наредба № 3 от 21.03.2013 г. за лицензиране на дейностите в енергетиката, Глава девета. В конкретния случай от административния орган е спазена процедурата по чл. 142 и сл. от Наредба № 3. КЕВР е събрала данни и доказателства за всички относими по случая факти и обстоятелства. Изготвен е доклад до председателя на КЕВР, който е обсъден на закрито заседание на Комисията. Решението отговаря на изискванията на чл. 59, ал. 2, т. 4 от АПК за посочване на фактическите и правни основания за издаването. Решението е мотивирано, като съдържа подробни мотиви.

Съдът намира, че при постановяване на оспорваното решение от административния орган не са били допуснати нарушения на административнопроизводствените правила. Твърденията на жалбоподателя за допуснати нарушения от административния орган при събирането на доказателства не са основателни. Не е вярно, че не са събрани относимите към предмета на делото доказателства. От акта за собственост на обекта е ясно, че същият има статут на офис и не е проведена процедура по чл. 147А ЗУТ за промяна на предназначението му. Този въпрос не е спорен между страните. Събрани са доказателства и за това, че реално обектът е устроен като жилищен и се ползва като такова – констативен протокол на [община] и удостоверение за постоянен адрес.

Не са налице и твърдените от жалбоподателя нарушения на материалния закон. В решението са изложени подробни правни съображения, които почиват на закона.

Правилен е изводът, че съгласно точка 2а на параграф 1 на Допълнителните разпоредби на Закона за енергетиката, битовият клиент се определял като клиент, който купува електрическа енергия за собствени битови нужди, а съгласно точка 33а, небитовият клиент е този, който купува енергия за небитови нужди. Това разделение съответства и на понятията в Директива 2009/72/ЕО на Европейския парламент от 13 юли 2009 година, относно общите правила за вътрешния пазар на електроенергия и за отмяна на директива 2003/54/ЕО, а именно на чл. 2, т.10, съгласно която битов клиент означава клиент, купуващ електроенергия за собствени битова консумация, като се изключвали търговски или професионални дейности, а съгласно чл. 2, т. 11 небитов клиент означава физическо или юридическо лице, купуващо електроенергия, която не е за негови собствени битови нужди и включва производители и клиенти на едро.

Решението на КЕВР съответства и на общите условия на договорите за продажба на електрическа енергия на „ЕВН България електроснабдяване“ ЕАД, одобрени с решение номер ОУ-013 от 10 май 2008 година на Държавната комисия за енергийно и водно регулиране, а именно:

- на чл. 1, точка 4 от общите условия, според която потребител на електрическа енергия за битови нужди е физическо лице, собственик или ползвател на имот, присъединен към електроразпределителната мрежа на дружеството, съгласно действащото законодателство, което ползва електрическа енергия за домакинството си, а потребител на енергия за стопански нужди - физическо или юридическо лице, както и лице на издръжка на държавния или общинския бюджет, който купува електрическа енергия за стопански и/или обществени нужди за обект присъединен към електроразпределителната мрежа на дружеството.

- на чл. 6, ал. 1 и 4 от общите условия на EVN, според която електрическата енергия може да се използва от клиента за битови или за стопански нужди, като клиентът е длъжен незабавно и писмено да уведоми дружеството в случаите, когато на територията на един обект се наложи промяна на предназначението на цялата или на част от използваната електрическа енергия от стопанска на битова или обратно.

Законът свързва начин на доставка на електроенергия с действителния начин на ползване на обекта от клиента, а не с предназначението му според ЗУТ. Такъв смисъл е вложен в понятието „предназначението на обекта“ в чл. 10, т. 1 от общите условия, според който клиентът има право да използва електрическата енергия според предназначението на обекта - битов или стопански. Има се предвид действителното предназначение, по което се ползва обекта, а не по смисъла на ЗУТ. В този смисъл са мотивите на решение по адм.д. № 12307/2013г. На ВАС. В него изрично се дават

следните указания към КЕВР: „Съгласно т.41 от пар.5 от ДР на ЗУТ, промяна на предназначението на обект е промяната от един начин на ползване в друг съгласно съответстващите им кодове, представляващи основни кадастрални данни и определени съгласно Закона за кадастъра и имотния регистър и нормативните актове за неговото прилагане. Да се задължи собственик на ателие да извърши такава промяна в случай, че чл.б, ал.4 от Общите условия го задължава при промяна на предназначението на използваната от него енергия от стопанска на битова само писмено да уведоми за това Е. противоречи на целта на закона.“

Клиентът е уведомил писмено, съгласно чл. 11, т. 3 от общите условия, дружеството за промяна на начина на ползване на обекта. Налице са по делото и доказателства за тази промяна. Като е констатирало тези обстоятелства и при упражняване на правомощията си по чл. 22, ал. 1 от Закона за енергетиката и чл. 147, ал. 2 от Наредба 3, КЕВР е дал законосъобразни указания на дружествата да изпълнят задълженията си и да удовлетворят искането на клиента за промяна на режима на доставяната и използвана електрическа енергия в обекта от такава за небитови нужди в енергия за битови нужди. В случая не е налице гражданско-правен спор между клиента и дружеството, а неизпълнение на задължението на оператора да промени вида на доставяната енергия в съответствие с разпоредбите на Закона за енергетиката.

Ето защо жалбата е неоснователна и следва да се отхвърли.

При този изход на спора и на основание чл. 143, ал. 3 от АПК ответникът има право на сторените в производството съдебно-деловодни разноски, които съдят определя на основание чл. 78, ал. 8 ГПК във вр. с чл. 144 АПК във вр. с чл. 37 от Закона за правната помощ и чл. 24 от Наредбата за заплащането на правната помощ, в размер на 100 лева - юрисконсултско възнаграждение за настоящата съдебна инстанция. Всяко от дружествата- жалбоподатели следва да заплати половината от тази сума.

Воден от гореизложеното, съдят

Р Е Ш И :

ОТХВЪРЛЯ жалбата на „ЕВН България електроснабдяване“ ЕАД, ЕИК[ЕИК] и „Електроразпределение ЮГ“ ЕАД,[ЕИК], седалище и адрес на управление на двете дружества: [населено място], [улица], срещу решение Ж-699 от 7 декември 2022 година на Комисията за енергийно и водно регулиране.

ОСЪЖДА „Е. България електроснабдяване ЕАД“, ЕИК[ЕИК] , седалище и адрес на управление: [населено място], ул. "Х. Г. Д." 37, да заплати на Комисията за енергийно и водно регулиране юрисконсултско възнаграждение в размер на 50 лв.

ОСЪЖДА „Електроразпределение ЮГ“ ЕАД,[ЕИК], седалище и адрес на управление: [населено място], ул. "Х. Г. Д." 37, да заплати на Комисията за енергийно и водно регулиране юрисконсултско възнаграждение в размер на 50 лв.

Решението може да бъде обжалвано с касационна жалба пред Върховния административен съд в 14-дневен срок от получаването му.

СЪДИЯ: